

folkningers sande interesser og med de højeste menneskelige idealer.

Til påstanden om, at Portugals regering altid havde nægtet at samarbejde med FN, bemærkede han, at rent bortset fra det samarbejde, der stedse havde foregået med særorganisationerne, havde hans regering også samarbejdet med det på 15. samling nedsatte underudvalg (jfr. ovenfor s. 115), ligesom den på 17. samling havde accepteret USA's forslag om udpegelse af to internationale rapportører, som skulle foretage undersøgelser af den virkelige situation i Portugals oversøiske territorier, et forslag som de afrikanske lande imidlertid havde nedstemt. Den 5. juni 1963 havde Portugals regering indbudt afrikanske regeringer til at sende repræsentanter som selv kunne undersøge forholdene i områderne, et forslag der den 12. juli s. å. var blevet gentaget. Foreløbig havde Portugal imidlertid ikke fået noget svar. Udenrigsminister Nogueira sluttede med at rette en personlig indbydelse til Tunesiens, Liberias og Sierra Leones udenrigsministre samt til Madagascars finansminister om at besøge Angola og Moçambique. De pågældende ville blive betragtet som Portugals gæster; der ville ikke blive knyttet betingelser til deres besøg, udover at man forventede en åben og upartisk indstilling.

Herudover fik repræsentanter for *Ghana*, *Brasilien* og *Philippinerne* ordet. Alle kritiserede Portugal for ikke at have efterkommet FN's henstillinger og anbefalede, at sikkerhedsrådet nu traf de fornødne foranstaltninger. Navnlig den *ghanesiske repræsentant* fremsatte bestemte forslag, bl. a. at det skulle pålægges Portugal at indlede forhandling med de afrikanske organisationer om områdernes selvstændighed, og at Portugals medlemskab af FN skulle suspenderes, såfremt sådanne forhandlinger ikke var påbegyndt inden den 18. samlings begyndelse. Endvidere forlangte han, at sikkerhedsrådet nu skulle gennemføre en total embargo med hensyn til alle forsyninger med våben, ammunition og strategisk materiel bestemt for Portugal, samt anmodede landene om at tilbageholde enhver form for militær eller anden bistand til Portugal, der kunne anvendes til gennemtvungelse af dets kolonipolitik.

På baggrund af disse udtalelser samt de skærpede vedtagelser på Addis Abeba-mødet

måtte det resolutionsforslag, som blev fremlagt af tre afro-asiatiske medlemmer i sikkerhedsrådet, nemlig Ghana Marokko og Philippinerne, forekomme ret overraskende. Udover en almindelig fordømmelse af Portugals kolonipolitik, krav om at Portugal skulle standse undertrykkelsen af den indfødte befolkning i områderne, give amnesti m. v. gik forslaget reelle operative paragrafer ud på en beslutning om, at alle stater for fremtiden skulle afstå fra at yde Portugal sådan bistand, som ville kunne benyttes til undertrykkelse af befolkningen i de portugisiske oversøiske territorier, og at tage alle skridt til at forhindre salg af våben og militært udstyr til dette formål til den portugisiske regering.

Under fremlæggelsen af resolutionsudkastet sagde den *ghanesiske repræsentant* selv, at forslaget måtte betegnes som meget moderat, da det kun pålagde en partiel embargo på våben til Portugal, nemlig kun for så vidt bistanden ville „sætte det i stand til at fortsætte sin undertrykkelse.“

Den *norske repræsentant* understregede Norges store bekymring med hensyn til forholdene i områderne og fremhævede nødvendigheden af selvbestemmelsesrettens anerkendelse. Samtidig pegede han på, at der stadig eksisterede mulighed for at øve indflydelse på Portugal gennem overtalelse og rekommandationer, og at ingen af disse muligheder måtte lades uprøvede. Det fremlagte resolutionsudkast ville blive underkastet nærmere undersøgelse.

Den *venezuelanske delegerede* kunne heller ikke umiddelbart tage stilling til resolutionsforslaget, men bemærkede, at Venezuela havde stemt for alle de tidligere resolutioner om Portugals oversøiske territorier. Han fandt imidlertid, at man måtte anvende de mindst drastiske foranstaltninger, der havde mulighed for at føre til indledningen af en uafhængighedsproces i de portugisiske administrerede territorier. Endelig fandt han, at man snarere burde diskutere, hvilke foranstaltninger inden for pagtens rammer der var mest hensigtsmæssige, end at diskutere, hvorvidt situationen måtte anses at falde ind under kapitel VI eller VII i pagten.

Liberias repræsentant bestred Portugals fortolkning af kapitel XI og specielt artikel 73. Endvidere oplyste han, at han og hans kolleger ikke så sig i stand til at akceptere